

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درس هشتم: آهنگ سفر

• سرنوشت ابدی انسان‌ها بر اساس رفتار آنان در دنیا تعیین می‌شود — لزوم برنامه‌ریزی برای رسیدن به هدف خلقت

• برنامه‌ریزی: (۱) تصمیم و عزم برای حرکت (۲) عهد بستن با خدا (۳) مراقبت (۴) محاسبه و ارزیابی

۱- تصمیم و عزم برای حرکت

- عزم به معنای اراده و قصد است — عملی ساختن انتخاب‌ها — **تتمان**: و أصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور
- استواری بر هدف + شکیبایی و تحمل سختی = آثار عزم قوی
- عزم ضعیف: - تاب نیاوردن در برابر تندياد حوادث
- عقب نشینی در برابر مشکلات
- عزم قوی: - نسریدن سرنوشت به دست حوادث
- قدم برداشتن به سوی اهداف
- داستان زندگی پیامبران

امام کاظم (ع): خدایا می‌دانم بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.

۲- عهد بستن با خدا

- کسی که راه سعادت را انتخاب می‌کند — با خداوند پیمان می‌بندد

بندگی خداوند = رضایت خدا = راه سعادت

تایم‌بندی } عهد بستن — بعد از نماز، شب‌های قدر، شب یا روز جمعه
تکرار عهد برای استحکام — آخر هفته، آخر هر ماه، شب‌های قدر

۳- مراقبت

- وفای بر عهد — رضایت خدا، شکستن پیمان — شرمندگی در برابر خدا

امام علی (ع): گذشت ایام، آفاتی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌هاست.

معلول

علت

- کسی که با خدا عهد می‌بندد مراقب است:

ب- عوامل سست کننده را دور کند

الف- تصمیم خود را فراموش نکند

۴- محاسبه و ارزیابی

۱- میزان موفقیت به دست آید

۲- عوامل موفقیت یا عدم موفقیت معلوم شود

موفقیت در عهد ← سپاس‌گزاری از خدا (زیرا پشتیبان ما بوده است)

سستی در عهد ← ۱- سرزنش خود ۲- طلب بخشش از خدا ۳- عهد بستن مجدد با خدا

پیامبر (ص): به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند.

تایم‌بندی } رسیدگی به کارها: هر شب، پایان هفته

مرور برنامه: سالی یک بار (بهترین تایم شب‌های قدر است)

* امام علی (ع): زیرک‌ترین انسان‌ها ← کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

* ضرورت داشتن اسوه:

۱- به ما اثبات می‌کند راه انتخابی موفقیت‌آمیز است

۲- می‌توان از تجربه‌ی آنان در این راه استفاده کرد

۳- مهم‌ترین دلیل ضرورت ← می‌توان با کمک گرفتن از آن‌ها سریع‌تر به هدف رسید

* رسول خدا بهترین الگوها ← "لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ"

نکته ۱: اسوه بودن رسول خدا در مواردی است که همواره برای بشر خوب است (مانند برنامه‌ریزی و تقسیم زمان) ← نه در مورد مواردی که به طور طبیعی و با تعولات صنعتی تغییر می‌کند.

نکته ۲: رسول خدا اسوه کامل است و ما باید در هر توان از ایشان پیروی کنیم.

نکته ۳: دفتر برنامه‌ریزی باید دارای بخش‌های معین باشد تا بتوان به راحتی آن‌ها را پیگیری کرد و در آن اصلاحات لازم را به عمل آورد.

اندیشه و تحقیق

چرا در میان موجودات فقط انسان ممکن است زمان هدر رفته داشته باشد؟ انسان دارای قدرت تفکر و تعقل و اختیار است؛ نسبت به دیگر موجودات هدف‌والاتری دارد و آن رسیدن به سعادت اخروی و تقرب الهی است؛ در نتیجه باید در زندگی برنامه‌ریزی داشته باشد یعنی هم به فکر دنیا باشد و هم به آخرت اهمیت دهد، اما برخی در اثر تنبلی و ندانم کاری، از فرصت هایشان به طور صحیح استفاده نمی‌کنند و اتلاف وقت می‌کنند.

درس نهم: دوستی با خدا

* محبت و دوستی سرچشمه بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان است ← دلبستگی‌ها و محبت‌ها به زندگی جهت می‌دهد

* امام علی (ع): ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.

هر چه کرد پس آنی آنی

این که در فرا کردانی دانی

* محبت به خدا ← نتیجه‌ی ایمان به اوست ← "وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَّ حُبًّا لِلَّهِ"

- عشق و محبت الهی ← افسردگی، ترس و یأس را از بین می‌برد

محبت الهی ← تنبلی را چالاک، بخیلی را بخشنده، کم‌طاقت را صبور و خودخواهی را به ایثار تبدیل می‌کند

عشق به خدا ← چون اکسیر مرده را حیات بخشیده و زندگی حقیقی (الحیوان) را به وی عطا می‌کند

* امام صادق (ع): قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر از خدا را جا ندهید.

"وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ ..."

۱- مخاطب آیه کسانی هستند که در عشق و محبت به خدا شریک می‌گذارند (حرم دل را از غیر خدا جا می‌دهند)

۲- هر کس می‌خواهد قلبش را خانه خدا کند باید شیطان و امور شیطانی را از آن دور کند.

* راه‌های افزایش محبت به خدا

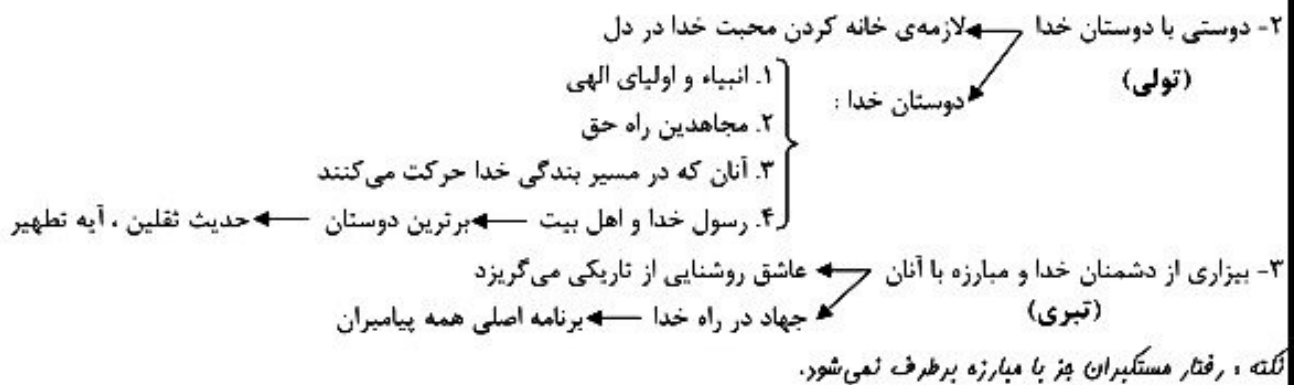
۱- پیروی از خداوند ← عمل به دستوراتش که توسط پیامبر ارسال شده است

(تولی) امام صادق (ع): «مَا أَحَبَّ اللَّهُ مِنْ عَصَاةٍ»

" قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ "

پیامبر (ص)

- ۱- پیروی از رسول خدا عین پیروی از خداست = توحید عملی
- ۲- آیه در رد کسانی است که می گویند : قلب انسان با خدا باشد کافی است عمل به احکام ضروری نیست.
- ۳- بهره‌مندی از محبت خدا و آموزش گناهان معلول پیروی از اوست

" لا اله " → بیزاری از باطل → تبری = تولی ← دوستی با خدا ← الله الا

امام خمینی (ره) : باید مسلمانان فضای سراسری عالم را از عشق و محبت نسبت به ذات حق (وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ) و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.

* امام سجاد (ع) : خدایا!!!

- هر کس لذت دوستی ات را چشیده باشد ← غیر تو را اختیار نکند
- آن کس که با تو انس گیرد ← لحظه‌ای از تو روی گردان نشود
- دوست داشتنت را از خودت خواهانم

اندیشه و تحقیق

چگونه می‌توان دریافت که در دوستی با خدا و دشمنی با بدی‌ها صادق هستیم؟ نشانه دوستی با خدا، غیر از پیروی خدا، ابراز بیزاری و حتی مبارزه با دشمنان خداست. با دشمنان خدا دوست نباشیم. بیزاری خود را به آن‌ها نشان دهیم. زیرا تولی، باید تبری را به همراه داشته باشد. پس کسی که دشمنان خدا را دوست دارد، دوست خدا نیست.

درس دهم: یاری از نماز و روزه

* انسان با عمل به احکام خداوند می‌تواند در مسیر عبودیت خداوند قدم بردارد.

* انسان دوست دارد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت آن‌ها را انجام دهد.

تقوا : - ثمره مشترک نماز و روزه - به معنای حفاظت و نگهداری

امام علی (ع) :

- مَثَلُ انْصَانِ هَآئِ بِتَقْوَا ← مثل سوارکارانی که سوار بر اسب‌های چموش و سرکش‌اند.

- مَثَلُ انْصَانِ هَآئِ بِاتَّقْوَا ← مثل سوارکارانی که سوار بر اسب‌های راهور و رام‌اند.

نماز

ستون خیمه‌ی دین و نشانه وفاداری به عهد خود با خدا

عامل ورود اسلام به جامعه و خانواده

موجب می‌شود انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند

۱. تداوم ۲. میزان دقت توجه ← عوامل اثرگذاری نماز

"...وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ"

۱- آثار نماز (به ترتیب): دوری از گناه - یاد خدا (ثمره‌ی مهم‌تر)

۲- اعلام آگاهی خداوند بر اعمال دنیوی انسان‌ها

* عوامل از بین برنده‌ی اثر نماز:

۱- ناراحت کردن پدر و مادر امام صادق (ع) : فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند...

۲- غیبت کردن پیامبر (ص): * هر کس غیبت مسلمانی را کند تا چهل روز نماز و روزه اش قبول نمی‌شود، مگر آنکه غیبت شده او را ببخشد.
 نکته: اگر نماز ما را از گناه باز ندارد، اشکالی در آن است.
 امام صادق (ع): ... به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه شود، این نماز قبول شده است.
 • میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف، به میزان خود نگهداری و تقوای او بستگی دارد.

برخی از نجاسات عبارتند از:

- ۱- خون انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد.
- ۲ و ۳- ادرار و مدفوع انسان و حیوان های حرام گوشتی که خون جهنده دارند.
- ۴- مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد.
- ۵ و ۶- سگ و خوک، زنده و مرده آنها نجس است.
- ۷- کافر (یعنی کسی که به خدای یگانه اعتقاد ندارد).
- ۸- شراب و هر مایع مستی آور، نجس است.

روزه } با آمدن ماه رمضان جوامع اسلامی حال و هوای معنوی پیدا می‌کنند
 { مصداق کامل‌ترین صبر و پایداری (تقوا)

" يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ "

- ۱- روزه فریضه‌ای واجب بر تمامی مؤمنان وادیان الهی می‌باشد
- ۲- مهم‌ترین ثمره روزه تقوا و پرهیزگاری می‌باشد

احکام روزه

۱- باطل کننده‌ها ————— نه چیز

خوردن و آشامیدن، دروغ بستن بر خدا و پیامبر و جانشینان پیامبر، رساندن غبار غلیظ به حلق، فرو بردن تمام سر در آب، باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح
 ۲- اگر کسی غسل یا تیمم بر او واجب است، نمی‌تواند روزه بگیرد و اگر عمداً در غسل کردن سهل انگاری کند تا وقت تنگ شود می‌تواند تیمم کند، اما بابت غسل نکردن معصیت کرده است.

۳- اگر به علت مریضی روزه نگیرد ————— تا رمضان آینده باید فضای آن را بگیرد

اگر تا رمضان آینده نگیرد ————— فضای هر روز + به ازای هر روز به یک فقیر، یک مدّ گندم یا جو و مانند آن‌ها را بدهد.

۴- عمداً روزه نگیرد: باید به ازای هر روز دو ماه، روزه با ۶۰ فقیر را غذا بدهد (۶۰ مد) ————— به کلمه یا وقت کن!!!

۵- با کاری حرام مثل دروغ به خدا و پیامبر روزه را باطل کند، به ازای هر روز کفاره جمع ————— ۶۰ فقیر و دو ماه

نکته: در موارد ۳ و ۵، فضای روزه در کنار کفاره به فوت نمود پابرجاست.

• وظیفه شخص مسافر: نماز باید شکسته خوانده شود و روزه نباید گرفته شود با شروط زیر:

{ الف) رفتن او کمتر از ۴ فرسخ شرعی (حد ترخص) و مجموعه رفت و برگشت او کمتر از ۸ فرسخ نباشد

{ ب) بخواهد کمتر از ده روز در جایی که سفر نکرده بماند ————— جایی که ده یا بیشتر می‌مانیم عین وطن است و مسافر نیستیم

{ ج) برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد مثال: بدون اجازه ی پدر و مادر به مسافرت رفتن !!!

اما اگر:

- ۱- به وطن خود یا جایی که می‌خواهد پیش از ظهر برسد } اگر کاری که روزه اش را باطل کند انجام نداده است، باید روزه بگیرد
 { اگر انجام داده است، نباید روزه بگیرد
- ۲- روزه گرفته باشد } بعد از ظهر مسافر است یعنی ظهر برسد و از آن روز باقی روزه نمی‌تواند روزه بگیرد
 { قبل از ظهر مسافرت کند ————— بعد از اینکه به ۴ فرسخ شرعی (حد ترخص) رسید، روزه اش را افطار کند

درس یازدهم: فضیلت آراستگی

مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری یا باطنی

انسان به طور طبیعی به آن علاقه دارد ← گرایش فطری

عامل تحسین انسان توسط دیگران

* آراستگی

باطنی ← زیبایی‌های اخلاقی همچون ادب، سخاوت، حسن خلق

ظاهری ← آراستگی از اخلاق مؤمن است

جنیه‌ها

* آراستگی سیره‌ی پیشوایان دین

رسول خدا (ص) به هنگام ملاقات دیگران:

- خدای تعالی دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود آماده و آراسته باشد.

امام صادق (ع):

- در زمان پیامبر (ص) مردم در سختی بودند، اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند ← در جواب مدعیان

زهد و پرهیز

- خداوند آراستگی و زیبایی را دوست دارد و از نپرداختن به خود و خود را ژولیده نشان دادن بدش می‌آید.

- دو رکعت نماز با بوی خوش بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.

* توصیه‌های پیشوایان در مورد آراستگی

* پیامبر (ص):

- سیبل و موهای بینی خود را کوتاه کنید ← این کار بر زیبایی شما می‌افزاید.

- مردان ناخن خود را کوتاه و زنان مقداری بلند کنند ← بر زیبایی آن‌ها می‌افزاید.

نکته: این شیوه رسول خدا (علت) سبب شد مسلمانان

۲. الگو و سرمشق ملت‌های دیگر شوند

۱. آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها شوند

۳- عبادت (مهم‌ترین مکان)

۲- خانواده

۱- اجتماعات و معاشرت

* مکان‌های حفظ آراستگی:

موجب شکوفا کردن توانایی‌ها و استعدادها می‌شود

* مقبولیت دوران نوجوانی و جوانی نیاز به آن بیشتر می‌شود

رسیدن به آن از راه‌های نادرست ← نشانه‌ی ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود است

عفاف ← حالتی در انسان که موجب کنترل انسان در برابر تندروی‌ها و کندروی‌ها و حرکت در مسیر اعتدال و میانه‌روی می‌شود.

* رابطه‌ی عفاف با آراستگی و مقبولیت

- یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است.

تندروی در آراستگی و ابراز وجود و مقبولیت

- تبرج قرآن کریم دچار شدگان به آن را جاهل می‌خواند

نتیجه: غفلت از هدف اصلی زندگی

- مقبولیت را از راه جلب ظاهری و خود را ابزاری برای هوس‌رانی دیگران کردن، به دست نمی‌آورد

باوقار شدن پوشش = عفاف

- امام علی (ع): مبدا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می‌شوی با انجام گناه به جنگ با خدا برخیزی.

معلول

علت

- امام صادق (ع): لباس نازک و بدن نما نپوشید، زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.

* دلایل ضرورت رعایت عفاف در زنان

۱- زن، مظهر جمال خلقت است ← زیبایی باطنی و ظاهری او پشتوانه مهم برای ازدواج و تحکیم خانواده است.

۲- زن کانون عفاف خانواده است.

نکته: عرضه تابهای زیبایی، به پای گرمی بپوشیدن به کانون خانواده عفت و عیا را از بین می‌برد.

درس دوازدهم: زیبایی پوشیدگی

دستورات قرآن کریم حول عفاف و حجاب:

الف) خودداری مردان از نگاه به زنان نامحرم

ب) خودداری زنان از نگاه به مردان نامحرم

ج) استفاده زنان از زینت و زیورات نباید موجب جلب توجه نامحرمان شود مگر قسمت‌هایی که آشکار است، مانند گردی صورت و دست‌ها تا مچ

د) پوشش زنان باید به گونه ای باشد که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را نیز بپوشاند. (کیفیت حجاب)

نزدیک کردن پوشش‌ها به خود برای زنان بهتر است

• **حدود و نتیجه‌ی حجاب از نظر قرآن کریم:**

"يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ"

۱- زنان مسلمان از ابتدا موی سر خود را می‌پوشاندند ولی با حدود آن آشنا نبودند لذا خداوند به آنان دستور می‌دهد که پوشش‌هایشان را به خود نزدیک کنند تا اطراف صورت و گریبان آنان نیز پوشیده شود.

۲- دلیل: زن به **عفاف و پاکي** شناخته شود و مورد **تعريض** افراد بی‌بند و بار قرار نگیرد.

نکته: آداب و رسوم نحوه و شکل پوشش و قرآن هر دو و علیت آن را تعیین کرده است.

• **حدود پوشش در کلام پیشوایان**

- امام کاظم در جواب برادرش که دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است: «چهره و دست‌ها تا مچ» ← بند ج

- امام صادق در جواب فضیل بن سيار: «آنچه زیر روسری است باید از نامحرم پوشانده بماند، همچنین از مچ به بالا باید پوشیده شود» ← بند ج

• **حدود پوشش در اسلام**

مردان ← پوشش آن‌ها	}	وفار و احترام آن‌ها حفظ شود
		با ارزش‌های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد
زنان ← پوشش آن‌ها	}	آنان را نزد مردم انگشت نما نکند
		وسيله جلب زنان نشود

≠ پوشش حرام

تمام بدن خود را، به‌جز صورت و دست‌ها تا مچ، از نامحرم بپوشانند.

پوشش آن‌ها نباید چسبان و تحریک کننده باشد.

نکته: انجام این وقایف هرچه کامل‌تر باشد،

۱. نزد خدا با ارزش‌تر ۲. آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن افزون‌تر ۳. فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتر می‌رساند

• **دلایل رد ادعای سلب آزادی زنان به خاطر حجاب:**

۱- حجاب چگونگی پوشش زن در اجتماع را مشخص می‌کند ← موجب حضور مطمئن و امن زن در جامعه می‌شود

۲- ادعای خانه نشین کردن زنان با نگاه قرآن و سیره پیشوایان دین ناسازگار است.

نکته ۱: قانون هجاب موهب می‌شود که:

- سلامت اخلاقی جامعه بالا رود - حریم و حرمت زنان حفظ شود.

- آرامش روانی وی افزایش یابد

نکته ۲: پوشش و هجاب در ایران باستان پنهان برهسته بود که برقی مورخان غربی بر این باورند که ایران باستان منشأ اصلی گسترش هجاب در جهان بوده است.

نکته ۳: تفاوت هجاب در میان ملت مربوط به هگونگی و هرور آن بوده است.

اندیشه و تحقیق

با اینکه پوشش بدن و حتی موی سر در دین حضرت مسیح (ع) یک امر پسندیده است. برخی جوامع نسبت به این موضوع بی‌توجه‌اند. به نظر

شما علت آن چیست؟ متأسفانه این جوامع به سنت‌های مشرکانه پیش از حضرت مسیح برگشته‌اند و امروزه بی‌بند و باری در غرب رواج می‌شود؛ زیرا آن‌ها

حجاب را مانع کار و فعالیت اجتماعی دانسته و این تصور را دارند که زنان نمی‌توانند در جامعه حضور فعال داشته باشند؛ در صورتی که نه تنها این چنین نیست،

بلکه حضور آن‌ها با حجاب، فعال‌تر و سازنده‌تر خواهد شد. با تحریف دین مسیح، حجاب جایگاه قبل را میان مسیحیان ندارد در صورتی که با آمدن مسیح،

پوشش گسترش یافته بود.

درس یازدهم: عزت نفس

ذلت ← شکست پذیری و تسلیم شدن

"لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ" ← انسان عزیز

۱- به ترتیب بر خورداری از پادشاه افزون تر، نشستن گرد ذلت بر چهره (عزیز در برابر گناه) معلول انجام عمل نیک عنوان گردیده است.

"وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ" ← انسان ذلیل

۱- بر خورداری از جزاء الهی و نشستن گرد ذلت و خواری بر چهره (ذلت در برابر گناه) معلول روی آوردن به گناه می باشد.

عزت ← شکست ناپذیری

* آثار نیکی و گناه بر

عزت انسان

* راه های تقویت عزت نفس

۱- شناخت ارزش خود

- قرآن کریم: ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم... و پر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.

- حدیث: ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم

خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان‌ها و زمین برایش آماده کرده است.

امام علی (ع) : " إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ، فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا "

۲- توجه به عظمت خدا و بندگی او

- خداوند سرچشمه همه عزت‌هاست ← برای رسیدن به عزت بندگی او لازم است (توحید عملی)
- امام علی (ع) در وصف کسانی که با بندگی خدا به عزت رسیده‌اند: «خالق جهان در نظر آنان عظیم است در نتیجه غیر خدا در چشم آنان کوچک است» (علت)
- امام علی (ع) در وصف کسانی که تسلیم خداوند هستند: «بنده کسی مثل خودت نباش؛ زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است» (معلول)

نکته: لوهوایی و هوایی بهترین زمان برای پاسخ منفی به تمایلات بر است. زیرا،

۱. هنوز به گناه عادت نکرده است ۲. فواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است ۳. به بیان پیامبر به آسمان نزدیک تر است

نکته: شکست درونی مقدم بر شکست بیرونی است و علت گناه خود انسان است. ← اکثر مهربان و گناهکاران

• تمایلات انسانی: (۱) تمایلات عالی ← مربوط به بعد معنوی یا خود عالی ← پیرو به عقل و وجدان و نفس لوامه

(۲) تمایلات دانی ← مربوط به بعد دنیوی یا خود دانی ← پیرو به نفس اماره

بد نیستند، برای زندگی ضروری‌اند، حدشان را خدا می‌داند که در احکام مشخص شده است.

درس دوازدهم: پیوند مقدس

• رسول خدا (ص): محبوب ترین بنا نزد خداوند ازدواج است.

• علل یکسانی منزلت زن و مرد " مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا "

۱- ویژگی‌های فطری یکسان ۲- هدف خلقت مشترک

• علل تفاوت خلقت زن و مرد

۱- به هم نیازمند باشند بدون برتری کسی بر دیگری ۲- وظایف مختلف آن‌ها در خانواده برای ایجاد یک خانواده متعال

• اهداف ازدواج: (۱) پاسخ به نیاز جنسی ← ابتدایی ترین زمینه شکل گیری خانواده- از دوران بلوغ- اولین کشش بین دختر و پسر

آرامش روانی با پاسخ صحیح به آن

(۲) انس با همسر ← زن مبدا آرامش خانواده می‌باشد. این نیاز پس از بلوغ است = زندگی با دیگری

بی قراری و ناآرامی زن و مرد فقط با در کنار همسر بودن برطرف می‌شود.

" خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا "

(۳) رشد و پرورش فرزندان فرزندان ← تحکیم بخش وحدت روحی زن و مرد می‌باشد، دوام وجود آن‌ها

" وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً "

(۴) رشد اخلاقی و معنوی ← وفاداری، مسئولیت پذیری، حسن خلق،

" جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً "

۱- مودت و رحمت زمینه‌ساز آرامش دورنی در خانواده است (ارتباط مورد ۲ و ۴)

• حفظ عفاف و پاکدامنی ← دوره ی بلوغ تا ازدواج حساس ترین دوره ی زندگی انسان

(۱) از دختران و پسران می‌خواهد قبل از ازدواج عفاف پیشه کنند تا خدا زندگی‌شان را سامان دهد.

(۲) در فکر رابطه ی پنهان و آشکار با جنس مخالف نباشند، که زبان آن تا ابد دامنگیر آنهاست و در

نسل‌های آینده آن‌ها اثر می‌گذارد.

نکته: تقام هستی بر عدالت

آخر آیه خوانی:

" وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا ... إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ "

(آفرینش همتابانی از منزلت خود انسان نشانه‌ای برای اندیشمندان می‌باشد)

"وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ اَفِيَابِاطِلٍ يُؤْمِنُوْنَ وَيَنْعَمَتِ اللّٰهُ هُمْ يَكْفُرُوْنَ"

(اعطای فرزندان و روزی‌های پاک به آدمی عامل دوری از باطل و کفران نعمت می‌باشد)

• اولین و اصلی‌ترین معیار همسر شایسته با ایمان بودن او می‌باشد ← لازمه‌ی این انتخاب تسلط بر شور و احساس جوانی است.

• رضایت کامل زن و مرد برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام گیرد باطل است و مشروعیت ندارد.

• امام علی در رابطه با لزوم مشورت با پدر و مادر در مورد انتخاب همسر (۱- علاقه و محبت به فرزند ۲- تجربه و پختگی) می‌فرماید:

حب النسی یعنی و یصم:علاقه و محبت اولیه چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند ← ضرورت اذن پدر برای ازدواج دختر

نکته، معاشرت‌هایی که منشأ هوس‌های زودگذر دارد درست نیست ← هر طرف می‌خواهد خود را بهتر نشان دهد ← سستی رابطه و هدایی

• اهمیت ازدواج به موقع در کلام پیشوایان

پیامبر اکرم (ص): کسی که ازدواج کند نیمی از دین خود را حفظ کرده است پس باید برای نصف دیگر آن از خدا پروا داشته باشد

پیامبر اکرم (ص): برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آنها توسعه دهد و عفاف و غیرت آنها

را زیاد گرداند.

امام صادق(ع): دو رکعت نماز شخص متاهل، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند.

نکته، ازدواج یک نیاز طبیعی و برای پاسخ‌گویی به قانون خلقت انهام می‌شود.

نکته، بلوغ جنسی و بعد از آن بلوغ عقلی از ملزومات ازدواج به موقع است ← نباید فاصله آن‌ها زیاد شود ← توصیه پیشوایان به ازدواج و دوری پدر و مادر

از آداب و رسوم غلط

• ازدواج در زمان مناسب ← شادایی، سلامت، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی

• پاسخ به نیاز جنسی به شیوه ناصحیح ← لذت آنی برخاسته از گناه، روح و روان را پژمرده می‌سازد و شخصیت را می‌شکند.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ